

autokampioen
ANWB

kampioen auto

**Met de
Auto-trein
door de
Alpen**

**Test:
Fiat
Ritmo
Diesel**

FIAT Ritmo diesel CL

Sinds kort is nu ook de Fiat Ritmo met dieselmotor leverbaar. Weer een diesel, maar deze keer betreft het een kleine wagen en in die markt is de dieselmotor nog niet sterk vertegenwoordigd. Deze 1,7 l diesel is een geheel nieuw ontwerp, dus niet afgeleid van de 2,5 l motor die Fiat toepast in de typen 131 en 132. Bij dit nieuwe ontwerp heeft Fiat vrij veel aandacht besteed aan de geluiddemping, getuige de speciale geluidsisolatie van de motorkap en van het kleppendecksel.

De Ritmo diesel is in drie uitvoeringen leverbaar, zowel twees als vierdeurs; alleen het goedkoopste type, de „N“, is uitsluitend met twee portieren verkrijgbaar. Alle uitvoeringen hebben een vijfbak.

in 't kort

De Fiat Ritmo Diesel CL is evenals zijn soortgenoten met benzinemotor een markant gelijnde wagen, waarbij de beschikbare ruimte uitstekend is benut. Door de grote achterklep in combinatie met de neerklapbare achterbank biedt de wagen handige gebruiksmogelijkheden.

De prestaties van deze dieselversie liggen op een zeer acceptabel niveau. De wagen accelereert tot snelheden van omstreeks 110 km/h vlot, de motor levert bovendien een uitstekende trekkracht bij lage toerentallen, zodat niet veel hoeft te worden geschakeld en niet ver in de versnellingen hoeft doorgetrokken te worden. Dank zij die goede trekkracht onderin kan bovendien de vijfde versnelling (buiten de bebouwde kom) uitstekend benut worden. Het brandstofverbruik is zeer bescheiden, en ook daartoe draagt de vijfbak bij.

Het geluidsniveau van de motor valt echter danig tegen. De diverse maatregelen om het geluid te weren blijken dus weinig effect te hebben gehad. Tot snelheden van omstreeks 100 km/h in vijf vallen de geluiden wel mee en bovendien zijn dieselgeluiden door hun lage frequentie niet zo hinderlijk. Bij hoge toerentallen is het geluidsniveau echter

erg hoog en dat is ook het geval bij een koude start.

Het interieur van de Ritmo's maakt door de ruime toepassing van kunststof een wat sobere indruk, maar de uitrusting van deze CL-versie is veelomvattend. De aanschaffingsprijs ligt op een reëel niveau.

plus en min

Goede rijeigenschappen
uitstekende trekkracht bij lage
toerentallen
gunstig brandstofverbruik
complete uitrusting
handige gebruiksmogelijkheden

Ruimoerige motor
beperkt uitzicht schuin naar achteren

prijzen

(per 28-5-'80)

Fiat Ritmo diesel
N 3 drs

f 18.995,-

3 drs	f 17.595,-
CL 3 drs	f 18.745,-
CL 5 drs	f 19.595,-
meerprijs metallic lak	f 408,-

Verzekeringspremie Afl Risks per jaar	f 2.429,-
Motorrijtuigenbelasting per jaar (de laatstgenoemde bedragen gelden voor het geteste type)	f 576,-

Afleveringskosten zonder brandstof en ML	f 325,-
--	---------

Autokampioen test nr. 24/'80 **merk** FIAT **model** Ritmo Diesel GL
kenteken PZ-14-IX **km-stand begin test** 1883 **einde test** 4092
gemonteerde banden Pirelli Cinturato P3

Afwijking snelheidsmeter

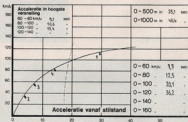
Werkelijke
snelheden in
zwarte cijfers

Afwijking km teller

3% negatief

Topsnelheid (km/u)
139

Meetomstandigheden

prestaties gemeten in tegengestelde rijrichtingen, met belasting van 2 personen (150 kg); vermeld zijn de werkelijke snelheden.

windrichting evenwijdig aan de rijbaan

windsnelheid 12 km/u

temperatuur 19 °C

barometerstand 1050 mb

relatieve vochtigheid van de lucht 44 %

Geluidsniveau in de wagen

bij 60 km/u	67	dB(A)
80 km/u	70	dB(A)
100 km/u	75	dB(A)
120 km/u	79	dB(A)
140 km/u	-	dB(A)
160 km/u	-	dB(A)
topsnelheid	81	dB(A)

Snelheidsbereik in versnellingen

1	0 - 35	km/u
2	5 - 55	km/u
3	10 - 85	km/u
4	15 - 115	km/u
5	20 - 139	km/u

Stuuruitslag en draaicirkels

stuurwielverdraaiing van uiterst links naar uiterst rechts
4 omwentelingen

draaicirkel buitenkant carrosserie	11,0	m
buitenkant voorwielen	10,4	m

Gewichtsverdeling (%) en inverting (mm)

met 150 kg = 2 personen	vóór	62 %	21 mm
	achter	38 %	16 mm
met 400 kg = max. toelaatbare belasting	vóór	52 %	26 mm
	achter	48 %	82 mm

Brandstofverbruik in km/liter

gemeten over 63 km
buitenwegtraject bij

GEMIDDELDE snelheden

60 km/u 21,5 km/l

70 km/u 18,7 km/l

km/u km/l

km/u km/l

km/u km/l

gemeten bij **CONSTANTE**
snelheden

60 km/u 23,3 km/l

80 km/u 21,6 km/l

100 km/u 16,6 km/l

120 km/u 12,4 km/l

140 km/u km/l

160 km/u km/l

Brandstofverbruik

in de praktijk globaal tussen

1 liter op 13 km

en

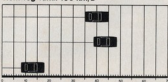
1 liter op 15 km

voetrem koud
pedaalcracht 11 kg
vertraging 8,3 m/sec

voetrem warm
pedaalcracht 7 kg
vertraging 8,3 m/sec

handrem
(vanaf 60 km/u)
vertraging 3,4 m/sec

Remweg vanaf 100 km/u

afstanden in meters

Motor

Watergekoelde viercilinder-in-lijn dieselmotor dwars voorin geplaatst. Geheel nieuw ontwerp.

Cilinderinhoud 1714 cm³. DIN-vermogen 41 kW (55 pk) bij 4500 omw/min. Koppel 98 Nm bij 3000 omw/min.

Specifiek vermogen 23,9 kW/dm³ (32,1 pk/l), een lage waarde, althans in vergelijking met benzinemotoren. Voor een diesel is deze waarde wat aan de hoge kant. Specifiek gewicht 23,9 kg/kW (17,8 kg/pk), een redelijk gunstige verhouding voor een auto met dieselmotor.

Prestaties

Liggen voor een diesel op een zeer acceptabel niveau. Topsnelheid 139 km/h. Volgens fabrieksopgave moet die boven 140 km/h liggen, maar het test-exemplaar was ook nog betrekkelijk vers. Lavendige acceleratie vanaf stilstand; tot snelheden van krap 110 km/h trekt de motor vlot op, daarboven gaat het merkbaar trager. Zeer soepele motor, uitstekende trekkracht bij lage toerentallen. Zelfs in de vijfde versnelling reageert de wagen nog redelijk goed op het gaspedaal, zodat deze overbrenging iets meer is dan alleen maar een overdrive. De vierde versnelling is in stadsverkeer uitstekend bruikbaar, de vijfde nauwelijks.

Brandstofverbruik

Zeer bescheiden. Erg gunstig bij lage rijn snelheden en bovendien met het toenemen van de snelheid niet al te sterk progressief stijgend. Bij de huidige snelheidslimieten zal het gemiddelde verbruik schommelen tussen 1 op 15 en 1 op 17. Rijdt men de wagen - waar dat kan en mag - feller en sneller, dan zal het gemiddelde verbruik variëren tussen 1 op 13 en 1 op 15, zeer gunstige cijfers.

Transmissie

Voorwielaandrijving. Volledig gesynchroniseerde vijfversnellingsbak met vloerschakeling.

Het schakelen verloopt licht en soepel, maar wat indirect en bovendien is de slag wat aan de lange kant. De pook staat goed onder handbereik. Alleen naar de positie van de vijfde versnelling moet men wat ver reiken.

De koppeling komt soepel in aangrijping en de benodigde pedaalkracht is normaal.

De bagageruimte heeft een redelijk grote inhoud en is keurig afgewerkt.

Maten der koffers:

1 = 54 x 38 x 17 cm (= 35 liter)

2 = 64 x 43 x 18 cm (= 50 liter)

3 = 74 x 64 x 20 cm (= 80 liter)

Besturing

Wat indirect, maar wel nauwkeurig. Het wegcontact wordt bij snelheden boven omstreeks 100 km/h wat vaag, maar als gevolg van de positieve koersvastheid ervaart men dat niet als bezwaarlijk. Vrij duidelijk onderstuurkarakter en weinig verschil in stuurkarakter bij al dan niet trekkende motor. Tamelijk lichte bediening; bij zeer lage rijn snelheden, zoals bij parkeer manoeuvres en dergelijke, is de bediening echter iets zwaarder dan wenselijk is.

Koersvastheid op rechte weg

Zeer positief. Oneffenheden in het wegdek hebben nauwelijks invloed op de koers en ook zijwind merkt men amper. Al met al een zeer rustige besturing, die het comfort in positieve zin beïnvloedt.

Gedrag in bochten

Eveneens goed. Uitbreken is er niet bij, maar zo groot is de trekkracht vanzelfsprekend ook weer niet dat dit uitbreken hierdoor gestimuleerd wordt. Het overhellen van de carrosserie is niet hinderlijk, dribbelverschijnselen doen zich vrijwel niet voor.

Handelbaarheid en bediening

Algehele bediening tamelijk licht en gemakkelijk. Benodigde apparatuur goed onder handbereik, alleen zijn diverse schakelaars wat klein uitgevoerd en vooral 's avonds moeilijk te vinden omdat ze niet verlicht zijn.

Schakelaars voor ruitwissers en sproeiers aan stuurkolom. De hoofd-

lichtschakelaar bevindt zich op het dashboard, maar binnen het directe bereik van de bestuurder.

Vlotte starter; de contact sleutel heeft een aparte tussenstand voor het voorgeloen; de sleutel hoeft dan niet vastgehouden te worden. Een lampje dooft wanneer de gloeibougies de vereiste temperatuur hebben bereikt.

Gemakkelijk handelbare wagen in stadsverkeer. De voorzijde van de wagen is als gevolg van de sterke afronding van de motorkap niet optimaal gemarkeerd en ook de achterzijde is moeilijk te schatten. Goed uitzicht, althans naar voren; de blinde hoeken terzijde van de achterraut zijn nogal hinderlijk voor het uitzicht schuin naar achteren en ook de tamelijk forse hoofdsteunen zijn in dit verband soms hinderlijk. Voorts zijn de voorruit- en de middenstijlen nogal zwaar bemeten. De buitenspiegel is daarentegen wat klein.

Vering

Wat aan de korte kant, echter voldoende comfortabel. Grote oneffenheden worden redelijk goed verwerkt, kleine worden in verhouding wat sterker doorgegeven. Goede schokdempervering.

Algeheel comfort

Staat op een acceptabel niveau, hetgeen overigens vooral een gevolg is van de vering, de rustige besturing en de prettige zitpositie. De motor is over het gehele toerenbereik duidelijk hoorbaar en bij hoge toerentallen manifesteert zich bovendien een hinderlijke brom. Bij

snelheden van omstreeks 100 km/h vallen de geluiden in de vijfde versnelling wel mee, daarboven neemt het geluid echter sterk progressief toe. In koude toestand „nagelt“ de motor zeer duidelijk en erg lang; bij de koude start „rookte“ het testexemplaar bovendien vrij sterk. Windgeruis valt nauwelijks op en bij hogere snelheden wordt het duidelijk overstemd door de motorgeluiden.

Remmen

Vóór schijfremmen, achter trommels. Rembrekkrachtiger, belastingafhankelijke remkrachtbegrenzer.

Bereikbare vertraging ruimschoots voldoende. De voorwielen vertonen enige neiging tot blokkeren, maar ook bij krachtig afremmen vanaf hoge snelheid blijft de wagen keurig onder controle. Benodigde pedaalkracht betrekkelijk gering, ook bij warme remmen.

Bereikbare handremvertraging eveneens ruimschoots voldoende.

Carrosserie

Zelfdragend, zowel drie- als vijfdeurs. Moderne en karakteristieke vormgeving, met een duidelijk eigen gezicht; verschilt met de benzine-versies is er, op de grillena, nauwelijks. Compacte bouw. De beschikbare ruimte is goed benut.

Zowel voor als achter kunststof bumpers, die volgens fabrieksopgave een botsing met 6 km/h snelheid zonder blijvende vervorming kunnen doorstaan. Goed verzorgde afwerking.

Interieurruimte

Toereikend voor vier volwassenen.

Voorin zijn hoofd- en beenruimte voldoende. Achterin is er genoeg beenruimte, ook wanneer de voorstoelen ver naar achteren staan. De hoofdruimte achterin is niet overbemeten.

Bagageruimte

Groot genoeg voor normaal gebruik en netjes afgewerkt. Bovendien kan de hoedenplank worden weggenomen, waardoor men wat minder in hoogte gebonden is. Bij een tweepersoons bezetting kan men de achterbank eenvoudig naar voren klappen, waardoor een royale, vrijwel vlakke laadvloer ontstaat, die via de grote achterklep goed toegankelijk is. Wel blijft een opstaande rand aan

de achterzijde bestaan. Het reservewiel is ondergebracht in het motorcompartiment.

In het interieur een klein dashboardkastje. Verder zijn er aflegmogelijkheden op de middenconsole en in opbergvakken in de voorportieren.

Zitplaatsen

Voorin royale, comfortabele stoelen met volledig traploos verstelbare rugleuningen; de bedieningsknop hiervan zit goed onder handbereik aan de binnenzijde van de voorstoelen. De achterwaartse verstelling is voldoende groot.

Voorin in hoogte verstelbare en kantelbare hoofdsteunen. Geprofileerde achterbank.

Veiligheid

Uitstekende rijeigenschappen, zeer rustige besturing. Goede remmen met eenvoudig in voor en achter gescheiden circuits. Enkele uitspringende delen op kniehoogte. Korte, gedeelde stuurkolom. Knipperlichtinstallatie. Kindersloten op de achterportieren. Gelaagde voorruit.

Voorin driepuntsgordels met verzinken oprolautomaat; éénhandsbediening en drukknoopsluiting. Zowel het heup- als het schoudergedeelte liggen in de meest voorkomende stoelposities goed aan.

Dashboard

Netjes en overzichtelijk uitgevoerd. Duidelijk afleesbare snelheidsmeter, die alleen bij de hogere snelheden wat optmistisch is.

Meteraanwijzers voor koelwatertemperatuur, oliedruk en brandstofvoorraad; de laatste twee meters zijn gecombineerd met een lampje. Verder zijn er waarschuwinglampjes voor leedstroom, olignoteurs, verlichting, grootlicht, achteruitverwarming, mistachterlicht, handrem en voor een te laag niveau in het remvoelstreservoir.

Bekleed stuurwiel. Duidelijke kwarts-
clock.

Verwarming en ventilatie

Kachelcapaciteit voldoende, temperatuur goed regelbaar. Diverse verstelbare en afsluitbare uitstroombopeningen in het dashboard, onder meer voor ontwaseming van de zijruiten. Aparte uitstroombopening onder het dashboard gericht op de voetenruimte achterin.

Geen directe buitenluchttoevoer; frisse lucht kan alleen via de kachelinstallatie aangevoerd worden; de capaciteit hiervan lijkt echter voldoende groot.

Afzuiging uit het interieur. Ventilator met drie snelheden; deze werkt alleen als de luchttoevoer maximaal geopend is; de laagste stand van de ventilator wordt dan automatisch ingeschakeld.

Verlichting en signalering

Hoofdverlichting met goede lichtopbrengst. De achterlichten zijn wat aan de kleine kant. Grootlichtsignalering. Geen aparte parkeerlichten, wel een achteruitrijlamp en een mistachterlicht.

Interieurverlichting (één lichtpunt) werkt over beide voorportieren. Achterin in twee apart in te schakelen leeslampjes.

Dashboardverlichting niet regel- of uitschakelbaar. De bedieningsapparatuur van de kachel en ook de asbak zijn verlicht, diverse andere schakelaars niet.

Bij het afzetten van het contact schakelt de hoofdverlichting automatisch uit.

Standaarduitrusting

Handgrepen voor passagiers voor- en achterin. Ruitwissers - één snelheid en intervalstand met vaste pauzeduur - nemen bij hogere snelheden minder goed af. Elektrische ruitstroeper. Waiserstroeper combinatie op de achterruit; de wasser is continu in te schakelen.

Binnenspiegel met antivervlindingsstand. Contactslot met stuurslot en doorstartblokkeerinrichting.

Dagtellet, amstekker, achteruitverwarming en afsluitbare tankdeur.

Licht getint glas. Stoffen bekleding, tapijt vloerbedekking.

Gereedschap: krik, wielmoersleutel, twee steeksleutels en twee schroevendraaiers.

Documentatie

Duidelijk en uitgebreid, Nederlands instructieboekje. Een werkplaatshandleiding en een onderdeelboekje zijn niet voor particulieren verkrijgbaar.

Ter vergelijking

	Fiat Ritmo Diesel CL 5 dms	Volkswagen GLD 3 dms	Peugeot 305 GLD
Cilinderinhoud	cm ³ 1714	1471	1548
Vermogen	DIN-kW/omw/min 41/4500	37/5000	32/5000
	pk/omw/min 55/4500	50/5000	44/5000
Koppel	DIN-Nm/omw/min 98/3000	82/3000	84/2500
Acceleratie 0-100 km/h	sec 20,1	16,1	29,3
Top snelheid	km/h 139	138	128
Brandstofverbruik bij 100 km/h	km/l 16,6	17,9	14,4
Langte	cm 394	371	424
Breedte	cm 165	161	163
Gewicht volgens het kentekenbewijs	kg 945	810	975
Prijs	f 19.595,-	20.579,-	21.275,-
Rijproef in AK	ne/jaar 24/90	Minitest	24/79

belangrijkste gegevens

Motor: Watergekoelde viercilinder-in-lijn dieselmotor, diere voorin geplaatst. Klapbediening door bovenliggende nokkenas. Nekkassasandvrij d.m.v. een tandrem. Kraktagelagring vijftraps. Inhoud oliecombi koelsysteem 8,9 l. Fies elektrisch aangedreven. Thermofusie veiligheidsventilatoren. Inhoud cilinder 4,1 l. Cilinderinhoud 1714 cm³, boring 83 mm, slag 79 mm, compressieverhouding 20:1. Maximum DIN vermogen 41 kW - 55 pk bij 4500 omw/min. Maximum DIN koppel 98 Nm bij 3000 omw/min. Specifiek vermogen 23,9 kW/dm³ - 32,7 pk/l. Specifiek gewicht 23,9 kg/kW - 17,8 kg/pk. Ritmsnelheid in de hoogste versnelling bij 1000 omw/min 29,8 km/h. Maximum toelaatbaar motorstroomgetal 4600 omw/min. Rotatiesnelheid. Accu 95 Ah, vermogen wasserstroepgenerator 120 W.

Transmissie: Voorwielaandrijving. Mechanisch bediende koppeling. Vijfversnellingsbak. Voersnelkasting. Overbrengingsverhoudingen: 1e versn. 3,883, 2e versn. 2,235, 3e versn. 1,484, 4e versn. 1,042, 5e versn. 0,863, achteruit 1,714, reductie eindoverbrenging 4,077.

Chassis: Zelfdragend, vlijtwijs.

Onderstel: Onafhankelijke wielophanging. Voor voertuig het McPherson systeem, waarbij buise, schroefveer en schokdemper tot een geheel zijn verandigd; onder achtwielopbouw draagarmen en reactiearmen. Dwarsoverbrenging. Achter dwarsgeplaatste draagarmen en een dwarsgeplaatste bladveer die tevens dienst doet als stabilisator. Rondom telescopische schokdempers. Remvoeren met voor- en achter trommelremmen. Rembekrachtiger. Belastingafhankelijke remkrachtbegrenzer. Handrem op de achteras. Remverwachting met tandwiel en remket. Banden 195 SR 13 zonder binnenband.

Massa en gewicht: Wielbasis 245 cm. Spoorbreedte voor 141 cm, achter 141 cm. Totale lengte 394 cm, breedte 165 cm, hoogte 140 cm. Totaalgewicht rijklaar, volle tank 981 kg. Gewicht volgens het kentekenbewijs 945 kg. Max. draagvermogen 602 kg. Inhoud brandstoftank 50 l.

Geschiedenis als caravankleer: Totaalgewicht (inclusief eigen gewicht trekwagen, inzittenden en bagage dat verstopt is) kan worden weggelaten op 2000 meter boven de zeespiegel:

10% helling 2388 kg, 16% helling 1772 kg, 12% helling 2136 kg, 18% helling 1634 kg, 14% helling 1937 kg, 20% helling 1514 kg.

Met deze auto kunnen, in verband met de handelbaarheid en de verkeersveiligheid van de combinatie, caravans tot een afsluipgewicht van 575 kg getrokken worden.

Interieurafmetingen in cm:

	voor	achter
breedte op schouderhoogte	134	132
afstand zitting tot dak	97	93
diepte zitting	52	47
hoogte rugleuning	98	98
hoogte zitting	32	32
afstand stuur tot zitting gem.	20	32
afstand stuur tot rugleuning (max-min)	50-37	-
afstand ringstuur tot zitting (max-min)	49-36	-
afstand rugl. tot rugl. (max-min)	-	35-42

Koffer: breedte 96 cm, diepte 68 cm, hoogte 40 cm.

Serviceluizen en garantie: serviceluizen elke 15.000 km, vaste werkdagen elke 15.000 km, vaste werkdagen elke 7.500 km. Filterelement vervangen elke 15.000 km. Garantieperiodes: 12 maanden, ongeacht het aantal kilometers.

28 maanden op het draaiend gedeelte van de motor tot een maximum van 200.000 km.

Prijzen van enkele onderdelen: (excl. B.T.W.)

uitlaat conus	f 265,90
koppelingplaat	f 85,-
schokdemper voor	f 118,-
schokdemper achter	f 121,-
voorwielgaten 2 wielen combi.	f 96,-
voorwielgaten combi	f 22,-
thermostaat	f 81,50
voortromper	f 306,-
achtertromper	f 214,19
voortromper (steel)	f 207,-
voormul	f 293,-
nulvervalsplaten	f 20,78
olielichtremspot	f 27,10

Fabriek: Fiat S.A., Turijn, Italië.

Importeur: Leonard Lang B.V., Amsterdam.

Aantal dealers in Nederland: 260.